

*Loopbaanvoorwaarde
om vervroegd met pensioen te gaan*

9 HOOFDSTUK

Loopbaanvoorwaarde om vervroegd met pensioen te gaan: tewerkstelling bij internationale organisaties

De laatste jaren ontving de Ombudsdienst Pensioenen meerdere klachten van personen die niet vervroegd met pensioen kunnen gaan daar de jaren dat ze gewerkt hebben bij een internationale organisatie -zonder overdracht van pensioenrechten naar België- niet in aanmerking genomen worden voor de toegang tot het vervroegd pensioen in België.

In dit hoofdstuk worden de meest markante klachten op dit vlak besproken: de resultaten van bemiddelingen gevoerd door de Ombudsman Pensioenen worden toegelicht. Tevens worden verbeteruggesties op wetgevend vlak uiteengezet. De Nederlandstalige Ombudsman Pensioenen begeleidde ook een Legal Clinic, een alternatief traject voor de klassieke masterproef aan de KU Leuven, over dit onderwerp. Een Legal Clinic heeft als doel een student kennis te laten maken met de juridische praktijk, waarbij de student actief meewerkt om een probleem ingebed in de sociale zekerheid op te lossen. Deze Legal Clinic werd uitgevoerd door de studente Sophie Luybaert. Aspecten uit dit onderzoek zijn mee opgenomen in de dossierbesprekingen die volgen.

Loopbaanvoorwaarde om vervroegd met pensioen te gaan: tewerkstelling bij een internationale organisatie in een Europees land anders dan het woonland komt na bemiddeling in aanmerking

DOSSIER 39793

De heer Vanhoutte¹ dient op 14 juni 2024 een pensioenaanvraag in om het rustpensioen als werknemer vanaf 1 juni 2025 te bekomen. Naast zijn loopbaan als werknemer in België, heeft hij ook 3 jaar bij European Space Agency (ESA) in Nederland gewerkt gedurende de periode dat hij woonachtig was in België.

De ESA heeft een eigen pensioensysteem en valt niet onder de Nederlandse pensioenwetgeving. Meneer Vanhoutte heeft bovendien, bij zijn vertrek bij de ESA in 1990, zijn pensioenbedrag reeds ontvangen.

De ESA is een internationale organisatie, welke de FPD beschouwt als zijnde onafhankelijk van de Europese Unie. Hierdoor meent de FPD dat de gepresteerde jaren bij de ESA niet kunnen opgenomen worden bij de bepaling van het vervroegd rustpensioen als werknemer.

Bedenkingen

De heer Vanhoutte dient op 14 juni 2024 een pensioenaanvraag in, waarin hij noteert het rustpensioen als werknemer vanaf 1 juni 2025 te willen bekomen. Tijdens deze aanvraag vermeldt hij dat hij, naast zijn loopbaan als werknemer in België, eveneens voor een supranationale instelling te hebben gewerkt, namelijk de ESA. Hij vermeldt dat hij voor de tewerkstelling pensioenrechten opent en hiervoor reeds een pensioen ontvangt.

De heer Vanhoutte bereikt op de gevraagde ingangsdatum de leeftijd van 65 jaar. De wettelijke pensioenleeftijd bedraagt vanaf 2025 evenwel 66 jaar², waardoor hij moet voldoen aan de vervroegingsvoorwaarden om het rustpensioen als werknemer te kunnen opnemen.

¹ Alle namen van de klagers in dit jaarverslag zijn fictief.

² Artikel 2 §1 2° van het KB van 23.12.1996

Om op de leeftijd van 65 jaar het vervroegd rustpensioen als werknemer te kunnen opnemen, dient hij een beroepsloopbaan van minstens 42 loopbaan jaren aan te tonen³.

Een loopbaanjaar telt in de werknemersregeling mee voor de bepaling van de vroegst mogelijke ingangsdatum, wanneer de tewerkstelling gedurende dat jaar overeenstemt met 1/3de van een voltijdse tewerkstelling⁴. Een voltijdse arbeidsregeling omvat 312 dagen⁵, waardoor de heer Vanhoutte minstens 104 dagen per loopbaanjaar dient aan te tonen, om het jaar in aanmerking te laten nemen voor de bepaling van de vroegste ingangsdatum.

De loopbaan als werknemer in België toont echter slechts 39 geldige loopbaan jaren aan, wat onvoldoende is om het rustpensioen als werknemer vervroegd te kunnen opnemen. De Federale Pensioendienst weigert hierop het rustpensioen als werknemer vanaf ingangsdatum 1 juni 2025.

De heer Vanhoutte diende een klacht in bij de Ombudsdienst Pensioenen.

Wat later spande de heer Vanhoutte teneinde zijn rechten te vrijwaren een rechtszaak aan tegen de FPD op 6 november 2024.

De Ombudsman Pensioenen zette zijn bemiddeling toch verder. Immers sinds 24 maart 2024 kan ingevolge de wet van 29 februari 2024 tot wijziging van het KB van 27 april 1997 tot instelling van een Ombudsdienst Pensioenen met toepassing van artikel 15, 5° van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels het onderzoek van een klacht en de bemiddeling voortaan worden voortgezet wanneer omtrent dezelfde feiten een beroep bij de rechtbank wordt ingesteld, dit uiterlijk tot het vonnis van de bevoegde rechtbank of het arrest van het bevoegde hof in kracht van gewijsde is getreden. Dit gebeurde ook in casu.

Merk in dit kader op dat vóór 24 maart 2024 de Ombudsdienst Pensioenen bij het indienen van een verzoekschrift zijn bemiddeling diende op te schorten. Overeenkomstig artikel 23 van het Handvest van de sociaal verzekerde is de termijn om in beroep te gaan bij de arbeidsrechtbank 3 maanden voor betwistingen omtrent werknemers- en zelfstandigenpensioenen. Dit is een vervaltermijn wat inhoudt dat het recht om in beroep te gaan onherroepelijk vervalt drie maanden na kennisname van de pensioenbeslissing. Dit werd nog bevestigd in een vonnis van 21 november 2022 van de arbeidsrechtbank van Leuven⁶. De beroepstermijn van 3 maanden belette in heel wat zaken dat door bemiddeling bij de Ombudsdienst Pensioenen tot een akkoord kan gekomen worden⁷. Gelukkig behoort dit tot het verleden.

De Ombudsdienst Pensioenen heeft verschillende troeven: de kosteloosheid, de laagdrempeligheid, het minder formele karakter en de kortere behandelingsduur in vergelijking met een gerechtelijke procedure zijn redenen om te kiezen voor een niet-contentieuze procedure. De expertise van de Ombudsdienst Pensioenen, die absoluut vereist is voor een materie met dergelijke complexiteit zoals de pensioenmaterie, aangevuld met een helikopterview over de wettelijke pensioenstelsels (werknemer, ambtenaar, zelfstandige, overzeese sociale zekerheid) versterkt deze troeven. Al deze voordelen voor de klager blijken uit de bemiddeling.

Keren we terug naar de bemiddeling zelf.

De Ombudsman Pensioenen wierp op 13 november 2024 in zijn bemiddelingsvoorstel aan de FPD volgende argumenten op:

- Het is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU dat een onderdaan van de Europese Unie, die in een andere lidstaat dan het land van herkomst werkt, zijn statuut van werknemer in de zin van artikel 48 lid 1 van het EU-verdrag niet verliest op grond van het bekleden van een functie binnen een internationale organisatie.

3 Artikel 4 §2 1ste lid 5° van het KB van 23.12.1996

4 Artikel 4 §2 2de lid 2° van het KB van 23.12.1996

5 Artikel 28bis van het KB van 21.12.1967

6 Arbrb. Leuven 21 november 2022, AR 22/75/A gepubliceerd in Nieuwsbrief Leergang Pensioenrecht, jaargang 17, nieuwsbrief 2

7 Artikel 15 Koninklijk Besluit 27 april 1997 (voor de wetwijziging van 29 februari 2024)

Zie arrest Ferlini 411/98 van het Hof van Justitie van de EU en arrest Echternach en Moritz 389/87 en 390/87 van het Hof van Justitie van de EU.

- Het artikel 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Unie regelt, moet daarenboven zo worden gelezen dat het zich verzet tegen een wetgeving van een EU-lidstaat waarbij de tewerkstelling van een EU-onderdaan bij een internationale organisatie in een andere EU-lidstaat niet in aanmerking wordt genomen bij de bepaling van het recht op een rustpensioen. Ter ondersteuning hiervan verwees de Ombudsman Pensioenen naar het arrest Gardella C-233/12 van 4 juli 2013 van het Hof van Justitie.

De heer Gardella is een Italiaanse onderdaan, die in dienst was bij het Europees Octrooibureau (EOB), gevestigd in een andere lidstaat dan zijn land van oorsprong. Hij heeft de Italiaanse pensioeninstelling (Nationale Instituut voor het Sociale Welzijn) verzocht zijn eerder opgebouwde pensioenrechten in Italië over te dragen naar het pensioenstelsel van het EOB. Echter, het Nationale Instituut voor de Sociale Welzijn heeft dit verzoek afgewezen op grond van de afwezigheid van een bepaling die deze overdracht mogelijk maakt. Het Europees Hof van Justitie oordeelde in het arrest dat indien er geen mechanisme voorhanden is om de voordien opgebouwde nationale pensioenrechten over te dragen naar een internationale organisatie, een regeling aangaande het openen van een recht op een ouderdomspensioen van een lidstaat die geen rekening houdt met tijdvakken van werkzaamheden die een EU-burger heeft volbracht bij een internationale organisatie, die gevestigd is in een andere lidstaat dan zijn land van oorsprong, een schending uitmaakt van artikel 45 VWEU. Het gegeven dat er geen mogelijkheid wordt voorzien tot overdracht van de voordien opgebouwde pensioenrechten als zodanig is dus geen probleem volgens het Hof van Justitie. Echter. Doch -en nu volgt het determinerende aspect van dit arrest voor de situatie van meneer Vanhoutte- geen rekening houden met de gepresteerde tijdvakken bij een internationale organisatie om de vroegste pensioendatum te bepalen, is dit wel. Het schendt namelijk het vrij verkeer van werknemers (art. 45 VWEU).

De Ombudsman Pensioenen concludeerde dat de elementen in het arrest Gardella heel dicht aanleunen bij het dossier van meneer Vanhoutte. In beide zaken is er sprake van een tewerkstelling bij een internationale organisatie, die zich in een andere lidstaat bevindt dan de lidstaat van oorsprong van de betrokken partij. Met andere woorden, er is sprake van een grensoverschrijdend element, wat de toepassing van het recht op vrij verkeer van werknemers (art. 45 VWEU) mogelijk maakt.

De Ombudsman Pensioenen vroeg daarom aan de Federale Pensioendienst om de mogelijkheid te bekijken om de loopbaan bij de ESA in aanmerking te nemen voor de bepaling van het vervroegd pensioen, gelet op het arrest Gardella. Het niet in aanmerking nemen van deze tijdvakken is immers in strijd met het artikel 45 VWEU, namelijk het vrij verkeer van werknemers.

Conclusie

De Federale Pensioendienst nam het arrest Gardella in ogenschouw en concludeerde finaal dat de gepresteerde tijdvakken bij de ESA in aanmerking dienen genomen te worden voor de bepaling van het vervroegd rustpensioen.

Hij kent dan ook aan de heer Vanhoutte zijn rustpensioen als werknemer toe vanaf 1 mei 2025, reeds één maand voor de initieel gevraagde ingangsdatum. Doordat hij niet hoeft te wachten tot de wettelijke pensioendatum van 66 jaar om het rustpensioen als werknemer te kunnen opnemen, ontvangt hij 13 maanden extra pensioen. Dit voor een totaalbedrag van 36.849,30 EUR.

Hierdoor kon aan de heer Vanhoutte wel het rustpensioen als werknemer vanaf 1 mei 2025 toegekend worden, waardoor beide partijen zich onderling akkoord verklaarden om de aangespannen rechtszaak stop te zetten.

De arbeidsauditeur dient het dossier niet te onderzoeken en er dient geen zitting meer plaats te vinden in de aanwezigheid van 3 rechters, de arbeidsauditeur en een griffier. Dit betekent een besparing voor justitie. De bemiddeling van de Ombudsdienst Pensioenen heeft dus naast de hogergenoemde voordelen voor de klager ook budgettaire voordelen voor Justitie.

De feiten

De heer Aerts bezorgt eind februari 2025 volgende klacht aan de Ombudsman Pensioenen.

De heer Aerts was onder andere werkzaam als vast benoemd ambtenaar bij de FOD Financiën. In de periode van 1 april 2011 tot en met eind december 2015 genoot hij een verlof voor opdracht van algemeen belang dat gelijkgesteld is met dienstactiviteit voor het uitoefenen van een opdracht bij de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in Frankrijk.

Hij meent dat deze periode dient in aanmerking genomen te worden voor het vaststellen van de vroegst mogelijke pensioendatum omdat dit verlof gelijkgesteld is met dienstactiviteit.

De heer Aerts vraagt op 9 januari 2025 of de periode van 1 april 2011 tot 31 december 2015, gedurende dewelke hij bij de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) die gevestigd is in Parijs (Frankrijk) tewerkgesteld was, in aanmerking wordt genomen voor de bepaling van zijn vroegst mogelijke ingangsdatum.

De FPD heeft toegang tot het luik historiek adressen uit het rijksregister waar men kan zien dat de heer Aerts heel zijn leven in België gewoond heeft.

De FPD antwoordt op 9 januari 2025 dat diensten die gepresteerd zijn bij de OESO niet in aanmerking komen voor het bepalen van de vroegst mogelijke ingangsdatum van zijn Belgisch pensioen. Bovendien heeft zijn werkgever deze periode als een verlof dat niet gelijkgesteld is met dienstactiviteit in het elektronisch dossier ingebracht.

Bedenkingen

Op basis van de wetgeving van toepassing in februari 2025 is de pensioenleeftijd van de heer Aerts 66 jaar (geboren in 1961). Hij kan, nog steeds op basis van diezelfde wetgeving van toepassing in februari 2025 een vervroegd pensioen bekomen op zijn 60 jaar als hij 44 jaar van minstens 104 voltijdse dagequivalenten tewerkstelling of gelijkstelling als werknemer of 4 maanden als ambtenaar of 2 kwartalen met volledige bijdragebetaling als zelfstandige kan bewijzen. Op zijn 61 of 62 jaar kan hij zijn vervroegd pensioen bekomen na het bewijs van 43 jaar en vanaf zijn 63ste met het bewijs van een tewerkstelling of gelijkstelling van 42 jaar.

De heer Aerts begon zijn loopbaan in 1981 (slechts 51 dagen legerdienst en dus niet aanneembaar voor de bepaling van de vroegst mogelijke pensioendatum). Vanaf 1982 zijn alle jaren aanneembaar tot en met 2011. De jaren 2012 tot en met 2015 werden niet in aanmerking genomen. Vanaf 2016 werden de jaren opnieuw in aanmerking genomen.

Zonder de jaren van verlof voor opdracht gedurende dewelke hij bij de OESO gewerkt heeft, heeft de heer Aerts nooit voldoende jaren om vervroegd met pensioen te gaan. Dat is de reden dat de FPD hem antwoordt dat hij geen vervroegd pensioen kan bekomen, dit in tegenstelling tot een eerdere raming waarin de jaren bij de OESO wel in aanmerking genomen werden.

De interventie van de Ombudsman Pensioenen bij de FPD was dubbel.

Enerzijds vroeg de Ombudsman Pensioenen om de loopbaan te laten aanpassen door de werkgever zodat het verlof voor opdracht correct werd weergegeven in het elektronisch dossier.

Anderzijds vroeg de Ombudsman Pensioenen het dossier te herzien, rekening houdende met een eerder door de FPD ingenomen standpunt in het dossier Vanhoutte. Met name dat het niet in aanmerking nemen van de tewerkstelling bij een internationale instelling gelegen in een ander land dan het woonland een schending zou betekenen van het artikel 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Unie regelt. Dit artikel moet zo gelezen worden dat het zich verzet tegen een wetgeving van een EU-lidstaat waarbij de tewerkstelling van een EU-onderdaan bij een internationale organisatie in een andere EU-lidstaat niet in aanmerking wordt genomen bij de bepaling van het recht op een rustpensioen (zie arrest Gardella C-233/12 van 4 juli 2013 van het Hof van Justitie van de Europese Unie). De Ombudsdienst Pensioenen streeft immers niet enkel een curatieve oplossing voor klachten na, doch bepleit tevens

een preventieve werking door aan de pensioendienst te vragen de bekomen bemiddelingsresultaten ook in andere analoge gevallen toe te passen.

Conclusie

De FPD erkende op 6 maart 2025 dat het standpunt ingenomen naar aanleiding van de bemiddeling van de Ombudsman Pensioenen in het dossier Vanhoutte in casu ten onrechte niet was toegepast. De FPD heeft naar aanleiding van de bemiddeling van de Ombudsman Pensioenen zijn standpunt aangepast. De bemiddeling had dus niet enkel een curatieve doch ook preventieve werking. De FPD neemt de periode bij de OESO in Frankrijk van 1 april 2011 tot en met 31 december 2015 in aanmerking voor de vroegst mogelijke pensioendatum. De heer Aerts kan zijn vervroegd pensioen bekomen zodra hij dit aanvraagt.

De heer Aerts wenste zijn vervroegd pensioen vanaf 1 januari 2026. De Ombudsdienst Pensioenen wees hem er nog op dat hij ten laatste in december 2025 een aanvraag moest indienen. Het pensioen gaat immers ten vroegste in vanaf de eerste van de maand volgend op de aanvraag.

DOSSIER 41226

De feiten

De heer Buyle werkt bij de NAVO sinds 2007. Hij bouwt pensioenrechten op onder het NATO Defined Contribution Pension Scheme. Voorheen werkte hij bij het departement Landsverdediging. Hij ziet op mypension dat zijn loopbaan bij de NAVO niet vermeld wordt en dus niet meetelt voor de loopbaanvoorwaarde om vervroegd met pensioen te gaan. Dit heeft tot gevolg dat hij niet vóór de wettelijke pensioenleeftijd (66 jaar) zijn Belgische pensioen kan bekomen. Betrokkene heeft bij de NAVO in Duitsland gewerkt op het moment dat hij woonachtig was in België.

De heer Buyle vraagt op 5 mei 2025 aan de Ombudsdienst Pensioenen een “simulatie of schatting van de aanvullende bijdrage die hij moet betalen om het vereiste aantal jaren te bereiken voor de erkenning van een volledige loopbaan, en op die manier in aanmerking te komen voor de vervroegde pensioenregeling”.

Bedenkingen

Vermits de Ombudsdienst Pensioenen niet bevoegd is om vragen te beantwoorden wordt deze vraag op 8 mei 2025 overgemaakt aan de FPD. Gelet op het feit dat, ondanks dat de FPD zijn standpunt over het in aanmerking nemen van een tewerkstelling bij een internationale instelling tijdens de woonst in een ander land voor de loopbaanvoorwaarde om toegang te krijgen tot het vervroegd pensioen na bemiddeling door de Ombudsman Pensioenen gewijzigd had, doch dit ten onrechte niet toegepast had in het dossier van de heer Aerts, verwees de Ombudsman Pensioenen in zijn doorzending expliciet naar zijn bemiddeling in het dossier van de heer Vanhoutte (arrest Gardella C-233/12 van 4 juli 2013 van het Hof van Justitie). Daarenboven stelde de Ombudsman Pensioenen vast dat pensioenrechten enkel naar het werknemerspensioenstelsel in België kunnen overgedragen worden in het kader van artikel 14 van de wet van 10 februari 2003 op voorwaarde dat er pensioenrechten opgebouwd worden in het werknemersstelsel in België volgend op de tewerkstelling bij de NAVO, wat in casu niet het geval was. Een overdracht naar België was dus niet mogelijk.

Conclusie

De FPD antwoordt vrij snel op 12 mei 2025 aan de heer Buyle dat zijn periode van tewerkstelling bij de NAVO in Duitsland in aanmerking zal komen voor de loopbaanvoorwaarde voor het vervroegd pensioen.

DOSSIER 35985

De feiten

De heer Vanstichel besloot, na 30 jaar tewerkstelling als ambtenaar bij Defensie in België, bij de NAVO in Duitsland te gaan werken. Op dat moment bleef hij woonachtig in België. Na zijn indiensttreding bij de NAVO merkt hij op mypension op dat zijn vroegste pensioendatum is opgeschoven naar 67 jaar. Dit terwijl zijn vroegste pensioendatum bij Defensie op 58 jaar lag.

Uit contact met de Federale Pensioendienst in 2021 blijkt dat de heer Vanstichel niet meer in aanmerking komt voor het vervroegd rustpensioen. De FPD deelde hem mee dat België geen

overeenkomst heeft met de NAVO, waardoor deze gewerkte jaren niet worden opgenomen in de pensioenloopbaan.

Conclusie

Vermits na de bemiddeling van de Ombudsman Pensioenen in het dossier van de heer Vanhoutte de FPD zijn standpunt heeft gewijzigd tellen ook voor de heer Vanstichel de jaren van tewerkstelling bij de NAVO in Duitsland mee voor de loopbaanvoorwaarde van zijn vervroegd pensioen in België.

Algemene Conclusie

Meer algemeen werpt de Ombudsman Pensioenen de vraag op of het wel te verdedigen is dat periodes van tewerkstelling bij internationale en supranationale instelling voor (toekomstig) gepensioneerden die in België woonden en tegelijkertijd in België bij een internationale of supranationale instelling gewerkt hebben en die zich niet op het vrij verkeer van werknemers zoals verwoord in het arrest Gardella kunnen beroepen en die geen gebruik kunnen maken of gemaakt hebben van een overdracht van de pensioenrechten naar België of zich kunnen beroepen op het arrest My⁸ niet in aanmerking genomen worden voor de toegang tot het vervroegd pensioen.

Gelet op de vestiging van heel wat internationale en supranationale instellingen in België worden hierdoor mogelijks bepaalde personen met een profiel dat aansluit bij het door deze instellingen gevraagde profiel ontmoedigd om de overstap te maken. Een resultaat dat, in tijden van een globaliserende tewerkstelling en toenemende ongerustheid, te betreuren valt.

De wil van de wetgever betreffende artikel 4 §2 van het KB van 23 december 1996⁹, een artikel dat de periodes oplijst die in aanmerking genomen worden voor het vervroegd pensioen, kan afgeleid worden uit verscheidene parlementaire stukken¹⁰. Hierin is te lezen dat het de bedoeling van de wetgever is om de graad van tewerkstelling te verhogen en mensen met een lange loopbaan te belonen.

Ook de pensioendienst stelde zich deze vraag.

De Ombudsman Pensioenen werpt hier wel de vraag op of het niet aangewezen is om te proberen een bilaterale overeenkomst betreffende de sociale zekerheid af te sluiten met de internationale en intranationale instellingen. Merk in dit kader op dat ook voor een betrouwbare toepassing van de aanpassing van de indexering van Belgische wettelijke pensioenen zoals verwoord in de programmawet van 18 juli 2025 het nuttig zou zijn dat er een bilaterale overeenkomst afgesloten wordt met deze instellingen.

België heeft op heden immers 25 bilaterale overeenkomsten buiten EU, aangaande het meetellen van periodes van tewerkstelling, met verscheidene landen waaronder Canada¹¹, Israël¹² en Chili¹³ gesloten. In de memorie van toelichting van de bilaterale akkoorden met de voormelde landen is de volgende redenering terug te vinden: behoud van socialezekerheidsrechten die in beide landen verworven zijn. Een bilaterale overeenkomst met de internationale en supranationale instellingen zou dezelfde redenering kunnen genieten. Het ontbreken van een bilaterale overeenkomst tussen België en de supranationale en internationale instellingen bemoeilijkt namelijk de toegang tot het vervroegd pensioen in België: immers de periodes van tewerkstelling tellen niet mee in de berekening van de

8 In het arrest My van het Hof van Justitie van de Europese Unie d.d. 16/12/2004 met nummer C-293/03 (zie ECLI:EU:C:2004:821) heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat artikel 10 EG, in samenhang met het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, dient aldus te worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling op grond waarvan het niet is toegestaan dat voor het ontstaan van een recht op een vervroegd rustpensioen krachtens het nationale stelsel rekening wordt gehouden met de door een gemeenschapsonderdaan in dienst van een gemeenschapinstelling gewerkte jaren.

9 Artikel 4 §2 van het KB van 23 december 1996:
"De mogelijkheid om overeenkomstig paragraaf 1 een vervroegd rustpensioen te bekomen is onderworpen aan de voorwaarde dat de belanghebbende een loopbaan bewijst van een bepaald aantal kalenderjaren waarvoor pensioenrechten kunnen worden geopend krachtens dit besluit, de wet van 20 juli 1990 tot instelling van een flexibele pensioenleeftijd voor werknemers en tot aanpassing van de werknemerspensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn, het koninklijk besluit nr. 50, een Belgische regeling voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeevarenden of zelfstandigen, een Belgische regeling toepasselijk op het personeel van de overheidsdiensten of van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, iedere andere Belgische wettelijke regeling of iedere buitenlandse regeling waarop de bepalingen van de Europese verordeningen of van internationale overeenkomsten waar België door gebonden is en die betrekking hebben op de sociale zekerheid, van toepassing is."

10 Voorstel van de wet tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen, de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd voor het overlevingspensioen, Parl. St. Kamer 2014-2015, nr. 1180/001, 6 (<https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/1180/54K1180001.pdf>); Plenaire sessie (beknapt), Parl. St. Kamer 2014-2015, nr. 069, 66.

11 Overeenkomst 10 mei 1984 over de sociale zekerheid tussen België en Canada, BS 10 februari 1987

12 Overeenkomst van 21 maart 2014 betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël, BS 12 oktober 2017

13 Overeenkomst van 9 september 1996 betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Chili, BS 23 november 1999

vereiste loopbaan voor het openen van een recht op vervroegd pensioen in (één van) de Belgische pensioenstelsels. Een overdracht van pensioenrechten naar België is immers niet altijd mogelijk¹⁴.

De Ombudsman Pensioenen spreekt wel uitdrukkelijk over “trachten af te sluiten”, immers ook hij weet, of zoals de minister van Pensioenen geantwoord heeft in 2022 op de vraag van parlementslid Lanjri waarom een tewerkstelling bij de NAVO niet in aanmerking genomen wordt voor de loopbaanvoorwaarde om vervroegd met pensioen te gaan, dat “*er geen wederkerigheid kan afgedwongen worden*”¹⁵.

Tevens trekt de Ombudsman Pensioenen de aandacht op de redenering van de advocaat-generaal Tizzano van 9 september 2004 in de zaak My, C-293/03 (Hof van Justitie van 16 december 2004).

De advocaat-generaal merkte op dat burgers, die toevallig worden tewerkgesteld bij een internationale instelling die zich in het land van woonplaats bevindt, zich niet kunnen beroepen op het artikel 45 VWEU. Werkt diezelfde burger op een standplaats van diezelfde internationale instelling gevestigd in een ander land dan zijn woonland, dan is er wel een grensoverschrijdend element aanwezig.

Dit zou betekenen dat de burgers die bij een internationale instelling gaan werken zich eerder doorheen hun loopbaan dienen te focussen op het land waar de internationale instelling gehuisvest is en niet zozeer op hun eigen loopbaan bij deze instelling indien ze willen vermijden niet vervroegd in België met pensioen te kunnen gaan ondanks dat ze een lange loopbaan hebben.

De redenering –die niet weerhouden werd in het arrest My- waarnaar de advocaat-generaal verwijst, waarbij men uitgaat dat wanneer men bij een internationale instelling gaat werken er reeds sprake is van een overschrijding van “juridische grenzen” (overgang van een nationale rechtsorde naar een andere internationale gewaarborgde rechtsorde) en niet enkel wanneer men “fysieke grenzen” gelet op de vestigingsplaats van de internationale instelling overschrijdt (wonen en werken in een verschillende lidstaat van de EU), lijkt dan ook een manier te zijn om te vermijden dat burgers die bij een internationale instelling in hun woonland werken benadeeld zouden worden bij de toegang tot hun vervroegd pensioen in België ondanks hun lange loopbaan.

De Federale Pensioendienst meldde aan de Ombudsman Pensioenen dat toen de Ombudsman Pensioenen bij de eerste bemiddeling gevraagd had het arrest Gardella toe te passen, de FPD een uitgebreide analyse gemaakt had en tot de conclusie gekomen was dat het onbillijk zou zijn bij zij, die zich niet op het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Unie kunnen beroepen, de tewerkstelling bij een supranationale of internationale instelling niet in aanmerking te nemen voor het vervroegd pensioen daar ze wonen in het land waar de supranationale of internationale instelling gevestigd is. De FPD meldde dat ook hij toen reeds de beslissing genomen had om de tewerkstelling bij een supranationale of internationale instelling in de Europese Unie in aanmerking te nemen voor het vervroegd pensioen zodat aan de wil van de wetgever tegemoetgekomen wordt om de mensen met een lange loopbaan te belonen, met name dat ze vroeger met pensioen kunnen gaan.

¹⁴ Zo is bijvoorbeeld een overdracht van de Europese Commissie naar het Belgische werknemerspensioen niet mogelijk wanneer de laatste tewerkstelling voorafgaand aan de pensionering zich afspeelt bij de Europese Commissie.

¹⁵ De Kamer van Volksvertegenwoordigers - Schriftelijke vraag en antwoord nr 55-355 : NAVO. - Pensioenen. - Strada lex